

1,

Rote: Stensjö   Socken: St. Malm   Nr: 16   Liv-komp.

Uppgifter enl. Husförhörslängden:

Soldat: Rekryten Carl Sundin

Född: 24/8 1802 i St. Malm

Död: Avrättad för mord 9/11 1827

Infl.

Utfl.

Hustru: - -

Född:

Död:

Infl.

Utfl.

Vigda:

Barn:

Not:

Uppgifter enl. CM-rulla:

Antagen: 13/10 1826

Avförd: 2/4 1827

~~Avsked:~~

Carl Sundin var född vid St. Djulö Säteri, där fadern var stalldräng, dennes namn var Eric Sundin, och enligt uppgift i husförhörslängden född i Floda den 16/9 1775, där jag emellertid inte kunnat återfinna honom. Moderns namn var Anika Andersdotter (sedermera skrevs hon under namnet Anna). Hon var dotter till soldaten Anders Lång på Stensjö rote nr 16 vilken dog i Finland år 1788, under Gustaf III krig mot Ryssland.

Carl Sundin, äldsta son bland sex syskon, blev i ungdomen upptagen vid St. Djulö av hovmarskalken Ugglas fru moder, och under hennes beskydd fick han en god och kristlig uppfostran.

Sundin hade en musikalisk begåvning, och lärde sig, förmodligen under tiden på Stora Djulö, traktera något musikinstrument, av vilket slag är okänt, men man kan antaga att det var fiol, för han uppträder som spelman i torp och bondstugor i St. Malm.

När hovmarskalken Ugglas moder avled städslades Sundin som betjänt av sonen, och som sådan är han upptagen i husförhörslängden år 1819. Men tjänsten vid Djulö varade inte så länge. På grund av att han ådagalade ett stort uppförande blev han avskedad från sin tjänst året därpå, alltså 1820, och begav sig i oktober månad samma år till Stockholm. Där tog han värvning vid Livgardet till häst. Inte heller denna tjänst blev långvarig. Den 19/7 1821 blev han ur rullorna utstruken för tjuvnad, och förpassad hem till St Malms socken.

Hans fader hade år 1820 blivit torpare vid Sandbäcksstugan under St Djulö, och hit hem kom nu sonen, och på faderns enträgna begäran hos kyrkoherden, blev han mottagen i socknen. Han tjänade på flera bondgårdar innan han kom till bonden Eric Carlsson i Valla Norrgård.

Den 13 okt. blev Sundin, under eget namn, antagen till soldatrekryt för Stensjö rote nr 16, vartill soldaten nr 28 Eric Lind, honom varmt rekommenderat.

Jag har i min redogörelse för soldaten nr 28 Linds delaktighet i mordet och mordbranden hos soldaten nr 13 Sik, omnämnt hurusom drängarna från Valla by, däribland Sundin, under november månad 1826 voro sysselsatta med tröskning vid Harstorp, och att de i samband härmed gjorde sig skyldiga till sädesstölder. Det första tillgreppet skedde den 7 nov., och den stulna säden togs om hand av Lind vilken sålde den till gästgivaren vid Stensjö, Gustaf Stenberg, under förebärande att säden kom från Linds torp. Samt huru Lind och Sundin den 8 nov. i ett ärende besökt bonden i Gatubol, där de också köpt brännvin samt under vandringen därifrån kommit överens om att begå inbrott hos soldaten nr 13 Sik, vilken hade "pengar inne" som Lind uttryckte det. Sik ägde nämligen ett litet kapital som han förräntade genom att låna ut mindre summor till behövande, med säkerhet försedda personer.

Upprinnelsen till stölden var, att Sundin hade uttalat sitt behov av pengar, enär han snart skulle flytta in på soldattorpet, och därför behövde anskaffa en del husgeråd. Då stölden skulle ske redan samma kväll, fruktade han för att följande dagen komma trött och sömnig till Harstorp, vilket kunde väcka misstankar hos de andra drängarna, så för den skull gav sig de två kumpanerna iväg till soldatrekryten på nr 25 Johan Lantz samt till inhysesmannen Lars Larsson i soldatstugan vid nr 25.

Under förebärande, att Sundin följande dagen skulle åtfölja Lind till Floda socken för att bese en tilltänkt hustru, som Lind hade på förslag åt honom, ville han nu hava en ersättare för tröskningen vid Harstorp. Men varken Lantz eller Lars Larsson ville åtaga sig Sundins tröskningsplikt.

Trots att Sundin misslyckats med att skaffa avbytare åt sig, fasthöll han vid beslutet att under kvällen gå till Siken, och taga hans pengar. Och efter det de båda bestämt möte på sågbacken vid Ericsberg kl. 11 på kvällen, skildes de åt, och var och en gick hem till sig för att intaga kvällsvard.

När Sundin anlände hem var kl. omkring 10 på kvällen. Han spisade sitt förse-nade kvällsmål, och en halv timme senare begav han sig ånyo ut under föregivet- ärende att skaffa ersättare för tröskningen vid Harstorp, men inte begivit sig längre bort än till Valla Uppgård, där han besökte pigan Anna Britta Sven-dotter, och begärde att hos henne få tillbringa natten. Denna begäran avslogs av Anna Britta med motiveringen, att den som brukar ligga ena natten på ett, och andra natten på ett annat ställe, alls icke finge ligga hos henne. Hon ha-de sedan gått ut i förstugan och satt sig, varpå Sundin efter en stund fann för gott att avlägsna sig. Han begav sig nu till den med Lind avtalade mötes-platsen vid Ericsberg. Vid 12 tiden började de vandringen mot Siks torp, och tog vägen över Klicksta och Remröd.

Vid framkomsten till Siks befanns att de ännu vore vakna, varför de gick till den, en bit från stugan belägna ladugården, och där varit i begrepp att ingå, men genom kornas råmande hade de hastigt retirerat till logen. Här rådgjorde om tillvägagångssättet för inbrottet. Då inträngandet i stugan skulle ske ge-nom det mycket trånga vindsfönstret, åtog sig Sundin, som var mindre och smär-tare än Lind, att utföra denna del av företaget, medan Lind höll vakt.

Efter att ha varit framme vid stugfönstret och lyssnat några gånger, och slut-ligen förmärkt tydliga snarkningar inifrån stugan, skredo de till verket.

Med hjälp av en liten stege som de funnit på logen, vilken dock inte räckte upp till vindsfönstret på två alnar när, kunde Sundin uttaga fönstret, och inställa det på vinden. Under tiden hade Lind hållit uppsikt över stugan från det på motsatta gaveln befintliga fönstret.

Sedan Sundin avtagit sina ytterkläder och skor, steg han åter upp på stegen,

och lyckades med stort besvär åla sig in genom den, efter vad han förstnumärkte, alltför trånga gluggen. Lind uppräckte till honom en brinnande fnöskebit, och med den antände Sundin en svaveltråd, med vilken han sedan tände en medförd ljusstump, som han fäste i öglan av en vidja. Han fann utan besvär den mindre kista vari Sik, enligt Lind, förvarade sina pengar. Kistlocket fick han utan större svårighet upp, med hjälp av de medförda verktygen, en kniv och en hovtång. Han lade beslag på pengarna, vilka voro inlagda mellan ett par bokpärmar. Även ett par byxor och en rock av blått vadmal tillägnade han sig, och gjorde sig sedan beredd att återvända genom vindsgluggen.

Han utförde benen och övriga kroppen nära inemot armarna, men kunde sedan inte komma längre enär axlarna tog emot, och fötterna ej nådde ned till stegen. Efter fåfånga försök måste han åter inkrypa på vinden. Han beslutade nu, att gälla vad det ville, taga sig ut genom stugan. Trappan upp till vinden började nämligen i en liten skrubben inne i stugan, försedd med dörr, belägen mellan stugdörren och spiseln. Detta sitt beslut meddelade han Lind, som lämnat sitt postställe för att varsko Sundin att makarna Sik hade vaknat. Linds meddelande blev ett streck i räkningen för Sundin som hoppats att taga sig genom stugan utan att väcka dess innevärdare.

Han begav sig emellertid nedför trappan, och för att värja sig om Sik sökte hindra honom att komma ut, beväpnade han sig med en yxa som stod i skrubben. Han skulle just, genom dörrspringan, med kniven, avlyfta den hake varmed dörren var stängd, då Sik i detsamma öppnade dörren, och mötte Sundin med ett till slag uppfyftat skärbräde. Inseende, att det gällde enderas liv, gav Sundin Sik ett skarpt hugg i bröstet så att denne föll, men då han omedelbart sökt resa sig, givit honom ännu ett hugg som träffat över det vänstra skulderbladet. I det-samma hade Siks hustru med ett anskri sprungit upp ur sängen frammot stugdörren. För att hans gärning inte skulle bli upptäckt genom att hustrun undkom, högg han henne i ryggen så att hon föll till golvet. Under det hon ropade: "Sådana förbannade människor som inte unär folk leva!" började hon krypa inåt stugan. Sundin gav henne ännu ett hugg som träffade halsen. Därefter hade hon och mannen blivit liggande orörliga, i den ställning de fallit, endast ett svagt rosslande från Sik hördes någon stund efter det sista hugget.

Hela dramat hade utspelats på några få minuter, och när Sundin öppnade stugdörren, som var stängd med en hake på insidan, fann han Lind stående utanför. Det första denne gjorde när han kom in i stugan var att täcka över de döda med deras sängfäll och en hårrya. Han letade upp nyckeln till ett väggskåp, och tillgreps därur ett fickur av silver och en bågare.

Sedan Sundin något återhämtat sig från den häftiga sinnesrörelse som morden försatt honom i, beklagade han att deras företag slutat så olyckligt, och ytttrade sin oro däröver. Härpå svarade Lind: "Det går väl försig, ingen skall få veta något om det, för nu är det bäst att tända på alltihop." Och medan Lind, i Siks säng, med ett tänt ljus och ett knippe lin, ordnade till en lunta vilken skulle påtända stugan, tog Sundin upp Siks rock och byxor som han kastat ifrån sig i vindstrappan, och som han så fort som möjligt ville komma från platsen gick han ut och letade upp och påtog sig sina skor och ytterkläder, och utanpå dessa krängde han på sig Siks rock. Lind följde strax efter, och tillsammans började de vandringen hemåt.

De tog vägen över Forssjö Bruk. Sundin förande med sig pengarna och rocken, Lind de övriga föremålen. Strax förbi Brogetorp mot Stenta i en skogsbacke fanns ett pörte. (Resterna av pörtet finns ännu kvar alldeles invid nuvarande handelsboden vid Stensjö.) I pörtetaket gömdes de stulna kläderna, och Sundin överlämnade pengarna till Lind. Bågaren gömdes i kanten av Stenta gårde. Därpå fortsatte de till Valla där Sundin skulle försöka skaffa brännvin, medan Lind väntade i Valla gata. Sundin misslyckades med brännvinsanskaffningen, men han återvände inte till Lind utan stannade hemma i övertygelse att Lind skulle fortsätta till sitt torp när han väntat en stund.

På morgonen efter mordnatten gick Sundin som vanligt med de andra drängarna till Harstorp och tröskade, trots att han knappast kunnat sova något. Och han återsåg inte Lind förän på eftermiddagen samma dag. Då hade eldsvådan vid Siks torp blivit känd i bygden, och kammartjänare Widbergs hustru -de bodde vid Hars-

torp- skyndade till logen och berättade nyheten för drängarna, vilka naturligtvis ingående dryftade händelse. Sundin blev illa berörd och drog sig undan diskussionerna om vad som kunnat orsaka branden. Att det var mordbrand var ännu ej känt. Efter slutad tröskning åtföljde Sundin Lind hem, där de tillsammans förtärde en stor kvantitet brännvin, som fick till följd att Sundin blev kvar över natten.

Sent på eftermiddagen den 10 nov. inköpte Sundin en butelj vin på krogen vid Stensjö, och sammanträffade med Lind vid pörtet i närheten av Brogetorp. Sedan Lind bytt ut sina byxor mot dem som stulits hos Siks, begav de sig till Jälksätter, där de festat om, och undfägnat Catharina Ersdotter med det inköpta vinet samt stannat över natten.

Lördagen den 11 nov. verkställde doktor Martin en besiktning på makarna Siks kvarlevor, och det blev uppenbart att de hade mördats innan stugan börjat brinna.

En vecka senare, söndagen den 19 nov. begravdes makarna Sik på St Malms kyrkogård. Lind var med och bar Sik till graven, men om Sundin var närvarande är inte känt, i varje fall kan det anses säkert att han inte var med bland soldaterna, ty han var så nyligen antagen av roten att han inte hunnit få uniform eller annan utrustning.

Under de veckor som förflöt mellan mordet på makarna Sik och fram till rättegångens början den 27 november, hade Sundin nästan dagligen träffat Lind, och de hade med brännvin sig rikligt förplägat, bl.a. besökte de, den 14 nov., återigen Jälksätter och Catharina Ersdotter, hon hade emottagit och hos sig förvarat det fickur som stulits hos Sik. Men till hennes försvar skall sägas, att hon inte visste på vad sätt klockan kommit i Linds ägo, och när de båda kumpanerna på morgonen de 15 de lämnade Jälksätter hade Lind tagit uret med sig. Lördagen den 25 november begick Sundin sin sista förbrytelse, då tillsammans med sin arbetskamrat drängen Peter Andersson i Valla Norrgård. På kvällen nämnda dag satt Sundin på krogen vid Stensjö, när Peter Andersson där inkom och sade till Sundin, att han i en vagn som stod i hållstallet sett en brännvinskutting och ett matsäckskrin vilka med lätthet kunde åtkommas. De begav sig genast till nämnda stall, och tog ur vagnen såväl brännvinskuttingen som matsäckskrinet, vilka de burit till en avsides plats i närheten av Brogetorp, där de med något besvär fick upp det låsta skrinet. I det fann de matvaror, och en del andra saker såsom hästkosöm och hjulspik. Av matvarorna hade de medtagit hem endast en smörbytta, men givetvis också brännvinet, det övriga lämnades kvar i skrinet som fick stå kvar på platsen där det öppnades.

Söndagen den 26 november erhåller Sundin kallelse till tinget som dagen därpå börjar rannsakingen angående mordet och mordbranden hos Siks. Och det dröjde inte länge förän Lind, som också fått kallelse till tinget, infann sig i Valla by, för att träffa Sundin, och rådsla om den uppkomna situationen, och vad den kunde betyda för deras del. Senare på dagen när Sundin, Lind och Peter Andersson var på väg till Staftorp, där Sundin skulle spela, fortsatte Sundin och Lind sitt dryftande hur de skulle uppträda vid tinget. Vid gåendet över Frändtorps gården hade de dragit sig ett gott stycke efter Peter Andersson, och Lind som tydligen uttänkt någon slags plan för deras agerande, påpekade för Sundin, att det inför domstolen gällde att "hålla ett tal" med honom så att de inte skilde sig i vad de sade. Sundin som säkerligen kände på sig, att han hade ett sämre utgångsläge inför de stundande tingsförhandlingarna därför att det var han som utfört själva mordhandlingen, och även misstänkte, att Lind skulle utnyttja detta faktum för att själv komma i en bättre dager. Svarade Lind i ett så högt tonläge att Peter Andersson hörde det.

-"Ingen kan döma mig, de kunna ingenting bevisa. Och om jag skulle mista knoppen så skit i det. Jag har ej mer än ett liv, och det må de ta, det gör ingenting."

Det är tydligt att Sundins nerver var på bristningsgränsen, vilket inte var att undra på efter veckor av ruelse som ovillkorligen måste ha plågat honom allt sedan händelsen hos Sik. Ånger som han försökt döva med en omätlig

5.
brännvinskonsumtion.

Måndagen den 27 november tog rannsaking angående mordet och mordbranden vid soldattorp nr 13 sin början i tingshuset vid Stensjö. Domhavanden var häradshövdingen F.M. Lund och åklagare kronolänsman Anders Wingstedt i Lundby, Bettna socken. Till kompanifullmäktige (ombud) för de soldater vilka skulle komma att agera inför rätten, hade chefen för Livkompaniet av Södermanlands regemente C. Köhler, Ellesta Halla socken, beordrat föraren Gustaf Wählin.

Beträffande Wingstedts skrivelse till KB med redogörelse för och anhållan om laglig undersökning av händelserna hos Sik, jämte provinsialläkaren dr. Martins obduktionsprotokoll samt korpral Hags vittnesmål, och hörandet av de övriga personer som deltog i släckningsarbetet, hänvisas till vad jag skrivit om soldaten nr 28 Linds delaktighet i mordet och mordbranden hos Sik.

Efter ovannämnda vittnesförhör till kännagavs, att misstänkarna riktades mot två personer, nämligen soldaten nr 28 Lind och soldatrekryten och drängen Carl Sundin i Valla Norrgård. Enligt vittnens utsago hade dessa personer varit borta från sina hem hela natten mellan den 8 o 9 november, och bägge hade under de senaste veckorna innehaft större penningssummor än vad de på lovligt sätt kunnat förvärva.

De misstänkta fingo redogöra för vad de haft för sig den 8 nov. Först Lind och sedan Sundin. Den sistnämnde berättade om besöket vid Gatubol, och hos inhysesmannen Lars Larsson vid nr 25, där de också träffade rekryten Lantz, hans avsikt var att skaffa ersättare för sin tröskningsplikt vid Harstorp, då han följande dagen skulle gå med Lind till Floda för att "skåda" en av Lind, åt honom föreslagen hustru. Deras uppgifter var i stort sett samstämmiga, men de hade olika uppfattningar om tiden när de skildes på kvällen. Likaså bestred Sundin, Linds påstående, att han varit berusad, det trots att de köpt brännvin vid Gatubol som de förtärt under vägen till Lantzen. Beträffande den 3 Rdr. sedel som han köpt vin för på krogen vid Stensjö den 10 nov. uppgav Sundin vara hans egen, och att han den bekommit jämte andra penningar som lön såsom dräng hos bonden Erik Carlsson i Valla.

Erik Carlsson som var närvarande vid tinget, kunde icke intyga att Sundin följt sanningen, men tillkännagav att Sundin fått pengar för sin löningsspannmål, för en tunna emellan Olovsmässa och Nickolai = 11 Rdr., och för en tunna i mitten av okt. = 12 Rdr., allt i Riksgäld. Huruvida Sundin varit hemma natten mellan 8 o 9 nov, kunde han inte svara på när han själv varit vid Hjulfors kvarn med mäld. Han hade begivit sig till kvarnen den 7, och inte hemkommit förrän den 9 de på morgonen. Ej heller hans hustru, Brita Ersdotter, kunde så här långt efteråt säkert draga sig till minnes om Sundin varit hemma eller icke. Vanligen brukade han ligga i Lillstugan, men nu hade han sin plats i samstugedelen där husbondefolket, och alla till hushållet hörande hade sina sängplatser. Dock tyckte hon sig oredigt komma ihåg, att Sundin sent på aftonen den 8 de kommit hem under det kvällsvarden intogs.

Men detta förnekade Sundin, och sade, att Brita Ersdr. och övriga husfolket redan gått till vila vid hans hemkomst, och att hans kamrat, drängen Peter Andersson, uppstigit och insläppt honom. Detta var ett osant påstående av Sundin.

Under eftermiddagens tingsförhandlingar hördes bl.a. rekryten Lantz på nr 25, som intygade att Lind och Sundin, i berusat tillstånd varit inne hos Lars Larsson, och där också träffat honom samt framfört det ärende som här ovan redogjorts för. Men att han och Lars Larsson båda föreburit förhinder.

Sundins tjänstekamrat Peter Andersson i Valla Norrgård hördes, och berättade, att Sundin hemkommit på aftonen den 8 nov. vid 10 tiden, och stannat hemma någon timma, men sedan åter gått ut, sägandes att han skulle efterhöra tröskningsersättare för sig till nästa dag. Peter Andersson nekade till, att han för Sundin öppnat dörren, men sade att Sundin tidigt följande morgon varit hemma. Han visste dock inte om Sundin legat i stugan under natten, fastän hans vanliga liggplats varit i samma säng som Peter Anderssons.

Nu ändrar Sundin sina tidigare uppgifter, och uppger, att han varit borta hela natten, och till kl. 6 på morgonen vistas hos en kvinnsperson vid namn Anna Britta Svendotter som då bodde i Valla Uppgård, men numera tjänade vid Åbol. Hit hade han omedelbart begett sig då han funnit vara försent att söka efter ersättare för tröskningen.

Länsman Wingstedt anmälte nu, att det kommit till hans kännedom, att Sundin under middagsrasten i krogstugan skulle ha yttrat, att han natten då mordet begicks gjort Lind sällskap till Myrsätter, vilket ställe ligger en knapp fjärdingsväg från Siks torp.

Wingstedt anhöll, att de personer som hört Sundins yttrande skulle höras. Detta bifölls, och framkallades kakelugnsmakaren Pehr Pettersson samt tegelslagaren Jonas Lagerstedt, båda från Öster Djulö. De berättade samstämmigt, att Lind och Sundin högljutt diskuterat de mot dem uppkomna misstankarna, och be- dyrat att de aldrig varit hos Sik den ifrågavarande natten samt, att Sundin under häftig svordom hade yttrat, att han den natten icke varit med Lind längre än till Myrsätter.

Men Sundin försvarade sig med att påpeka att hans ord inte fallit så. Vad han sagt var, "att på vägen till Siks torp aldrig någonsin varit längre än till Myrsätter, och att han bekräftat sina ord med en ed." Domaren påpekade för Pettersson och Lagerstedt det skiljaktiga i deras uppgift och Sundins samt uppmanade dem att noga draga sig till minnes de rätta ordalagen. Men de vidhölllo ändå sina utsagor.

Det uppgavs också inför rätten, av avskedade soldaten Häll, vilken bodde alldeles i närheten av Linds torp, och vars hustru varit inne hos Linds och sett när denne henkom på morgonen den 9 nov., vilket hon tidigare inför rätten berättat, att Sundin under middagsrasten hotat göra Häll och hans hustru "olyckliga" för vad de i målet upplyst. Härtill nekade Sundin enständigt, och med bevis i denna omständighet var Häll icke försedd.

Beträffande Sundins person så beskrivs han av domhavanden som följer: "Att han, som är mindre än Lind har en spenslig och efter utseendet klen kroppsbyggnad samt ljuslätt ansikte med en skygg och inbunden uppsyn. På frågor om hans ålder och framfarna levnad svarade Sundin, att han var född den 24 aug. 1802 på torpet Sandbäcksstugan under St Djulö, (enl. St Malms dopbok var han född vid St Djulö) av ännu levande föräldrar, men blivit såsom barn upptagen i huset vid berörda säteri, och därstädes av hovmarskalken Ugglas fru moder uppfostrad samt efter hennes död av hovmarskalken till betjänt antagen i vilken befattning han dock icke fortfarit länge, utan år 1820 begivit sig till Stockholm där han låtit värva sig till gardist vid Kongl. Majts. Livgarde till häst, varifrån han likväl följande året på begäran erhållit avsked, därpå hitåt orten återvänt och tjänat på åtskilliga bondgårdar samt slutligen hos Erik Carlsson i Valla Norrgård, men hade emellertid även låtit lega sig till soldat för Stensjö rote, och såsom rekryt blivit enrollerad den 13 sistlidne oktober."

Härefter tillfrågades Erik Carlsson i Valla om Sundins uppförande, och uppgav, att Sundin varit en tämligen bra dräng intill det han tog anställning som soldat, men att han efter det blivit allt mer försumlig, och sällan varit hemma utan ständigt supit och rumlat i sällskap med Lind, samt icke rättat sig efter Erik Carlssons tillsägelser.

I rättens utslag efter första dagens förhandlingar stadgades vad beträffar Sundin, att han vid de fortsatta tingsförhandlingarna den 29 nov., äger, "att inför rätten tillstädeskomma, vid äventyr att eljest varda med tjänliga medel till tingsstället hämtad."

Vid de tillfällena under andra rättegångsdagen som Sundin hördes, försäkrade han bl.a., att han inte förän eftermiddagen den 9 nov. då någon ankommit till Harstorp och berättat att Siks torpstuga nedbrunnit, och Sik och hans hustru blivit innebrända, haft den minsta kunskap om denna händelse, som hos honom väkt lika medömkan som hos de andra vilka avhört berättelsen. Han berättade vidare hurusom han och Lind eftermiddagen den 10 nov. avgått till Floda socken i avsikt att skaffa Sundin en fästmö. Vid ett tillfälle under denna pro-

menad hade han blivit ett stycke efter, och sett Lind taga upp något ur fickan, varvid han påskyndat sin gång, och när han hunnit upp Lind funnit honom bläddra i en mängd sedlar i bland vilka han sett en 10 Rdr. sedel. Sundin undrade förstas hur han erhållit så mycket pengar. På detta svarade Lind, att han bekommit ett arv efter en släkting. Han hade även visat Sundin ett silverur, vilket han likaledes fått i arv, och han bad Sundin, att inte för någon tala vad han fått se. Vid ett senare besök i Floda i samma ärende som första gången, hade Lind varit klädd i ett par blå vadmalbyxor.

Ovan relaterade, av Sundin uppiktade berättelse, föredrogs inför rätten innan Lind blev upptagen ur häktet, och han bestred också allt vad Sundin sagt beträffande innehavet av pengar och silverfickuret.

Man kan nu spåra en tydlig rubbning i förhållandet mellan Lind och Sundin. De börjar skjuta skulden på varandra, vilket domaren också påpekar. På fråga varför de som förut varit så säta vänner nu plötsligt börjar beskylla varandra, kunde Sundin inte ange något annat skäl till detta än "Linds elakhet."

Det av rätten begärda ämbetsbetyget från kyrkoherden i St Malm, angående Sundin, upplästes nu, och hade följande lydelse.

"Undertecknads ämbetsbetyg angående den till nu pågående ting vid Oppunda Härad inkallade drängen Carl Sundin uti Valla blir följande: Han blev i ungdoms upptagen vid St. Djulö, var-under hans föräldrar äro torparfolk, och njöt där under sin uppväxande tid sorgfällig undervisning i kristendomen. Sedermera var han någon liten tid betjänt vid nämnda St. Djulö, ådagalade ett stormigt uppförande, och blev entledigad därifrån. Tjänstlös på orten begav han sig med besked av den 10 oktober härifrån till Stockholm, och blev antagen vid Livgardet till häst. Huru han där uppförde sig, därom har jag ingen bevislig kännedom, emedan hans betyg av den 8 sept. 1821 utav regementspastorn Bergvall icke innehöllo något graverande emot honom. Sundin måste likväl hava något slags avsked att uppvisa, huru han så snart kom ifrån Livgardet. Åter tjänstlös kom Sundin hit hem till föräldrarna år 1821. Jag kallade då honom till mig, emedan jag misstänkte att han för oordentlighet blivit utstruken från regementet, och fann, att troligen så kunde vara. Han blev mottagen här på faderns enträgnan begäran sedan han efter föreställningar av mig om ett sedligt uppförande, och givit allvarligt, såsom då syntes, löfte om anständigt och gott uppförande. Efter den tiden har emot honom intet blivit anmält, icke heller har jag förr än nu avvetat andra Sundins avvikelser från sedlighet, än hans smak för brännvin, som i våra dagar blivit den värld, i vilken tidens ynglingar till stor del leva, röra och hava sin varelse.

Stora Malms prästgård den 29 november 1826
Jac. E. Follén
församlingens kyrkoherde."

Härpå avslutades dagens förhandlingar. Åklagaren samt övriga till saken hörande personer avträdde under det rätten fattade sitt beslut, som för Sundins del innebar, att då målet återupptoges den 4 dec. kl. 10 fm., sig inför rätten infinna vid hämnings äventyr.

Emellertid blev rätten redan dagen efter, alltså den 30 nov., åter inkallad. Anledningen till detta var, att vid visitation ett fickur blivit funnet instoppat i Linds stugutak. När domhavanden fick vetskap om fyndet gjorde han ett besök hos Lind i häktet, och under samtalet lovade denne att göra en uppriktig bekännelse, vilket föranledde domhavanden att inkalla ett extra ting, till vilket även Sundin kallades.

Linds utlovade bekännelse var till största delen osann. Han skyllde Sundin för innehavet av uret, som denne enligt Lind skulle ha lånat av sin fader. Likaså att det var Sundin som haft pengarna. En summa uppgående till 20 Rdr. riksgäld, utgörande dels hans soldatlega och dels pengar för anskaffandet av uniformersedlar vilka han fått av roten. Lind erkände dock att uppgifterna om frierierna i Floda var osanna, och att de aldrig varit längre än till Jälksätter.

Härefter hördes Sundin. Han nekade till allt vad Lind uppgivit om fickuret och pengarna, och påstod allt sammans vara osanning samt att Linds avsikt

endast var att bringa honom på fall och hämnas för hans avslöjande i går angående klockan och pengarna, men medgav att uppgifterna om besöken i Floda var osanna.

Till det uttryck, som Sundin, enligt Peter Andersson, fällde vid gåendet över Frändtorps gårde söndagen den 26 nov., nekade han, och framhöll, "att han så mycket mindre kunnat yttra någon fruktan i berörda avseende, som han aldrig varit hos Siks eller ens i den trakten där hans torp var beläget, och icke heller haft andra penningar, än dem han utbekommit å lönen, dels å soldatlegan, vilken sistnämnde icke utgjort större belopp än 6 Rdr riksgäld, varför kallelsen till tinget desto mera förundrat honom. Vidare kunde han inte säga om det ur som hittats i Linds stugutak var det samma som Lind visat honom fredagen den 10 dennes, enär han blott flyktigt sett det i Linds hand." Däremot erkände Sundin att han deltagit i sädesstölderna vid Harstorp.

Härpå avslöts de extra tingsförhandlingarna utan att någon avgörande bekännelse avlagts beträffande händelserna hos Siks, något som domhavanden tydligen hoppats på.

Under förhandlingarna den 4 december, som också var den fjärde tingsdagen i målet, gjorde Lind återigen gällande att Sundin innehåft både pengar och klocka.

Sundin åberopade vad han förut sagt, att Linds påståenden var alldeles sanningslösa, och anförde, att han varken det ena eller det andra innehåft, utan det var Lind själv som bar ansvaret för både klocka och pengarna. Och trots domhavandens uppmaning till dem att bekänna sanningen kunde Lind och Sundin till någon annan förklaring icke förmås.

Eftermiddagens förhandlingar upptogs till att börja med av sädesstölderna vid Harstorp och Ericssbergs norra ladugård. Lind redogjorde för vilka som deltagit i tjuvnaden, och hur stora kvantiteter som stulits. Sundin och de andra drängarna erkände sin medverkan samt de kvantiteter som var och en tillgripit.

Därefter upptog länsman Wingstedt den förut omnämnda stöld som Sundin och Peter Andersson begick vid Stensjö, lördagsaftonen den 25 nov. Den bestulne var bonden Peter Pehrsson i Östra Vintergatan, W. Wingåkers socken, nu vid tinget närvarande. Han berättade, att när han nämnda dag som vägfärande vid Stensjö hållit stilla, hade ur hans vagn, som han under det han låtit hästen beta inkört i det öppna lidret härstädes, stulits en brännvinskutting och ett matsäckskrin. I skrinet hade han förvarat något bröd, torkat oxkött, lite smör i en bytta och tre vetemjöls pannkakor, alltsammans värt minst 20 sk. Dessutom en kniv värd 12 sk., hästkosöm och hjulspik för 8 sk. Värdet av själva skrinet uppskattade han till 12 sk. I brännvinskuttingen som hade ett värde av 2 sk., förvarades en kanna brännvin som upptogs till ett värde av 40 sk., allt i banco.

Denna stöld erkändes av Sundin och Peter Andersson, och beträffande värdet av det stulna hade ingen av dem något att invända. Matskrinet, smörbyttan och brännvinskaggen var nu tillrättakomna, brännvinet saknades förstås, men även kniven, och för de sistnämnda kunde varken Sundin eller Peter Andersson redogöra.

De återfunna sakerna återställdes till Vingåkersbonden, och han yrkade ersättning endast för brännvinet och den bortkomna kniven med 1 Rdr. 4 sk. banco. Mot detta hade de båda tjuvarna inget att invända.

Innan tingsförhandlingarna för dagen avslutades, yrkade länsman Wingstedt på, "att alla i detta mål brottsliga befunda, men ännu på fri fot varande personer, måtte förklaras skyldiga, att genast i häkte träda." Rättens beslut blev, att förutom Lind och Catharina Ersdotter, även Sundin och Peter Andersson häktades, och samtliga till Länshäktet i Nyköping förpassas. Vidare beslöts att målet skulle uppskjutas till "höstetingets sista dag" den 9 januari 1827. Detta innebar, att målet blev vilande i 5 veckor, och de häktade fingo tillbringa jul och nyårshelgerna på Länsfängelset i Nyköping, som vid denna tid var inrymt i det s.k. "Gamla slottet". Närmare bestämt i det som vi i dag kallar "Porthuset" på Nyköpings hus.

Eftersom den 9 januari var den sista lagtima tingsdagen, och målet blott någon del av dagen kunde handläggas därför att tingsexpeditionerna måste utgivas, hade domhavanden hos KB begärt att endast Lind skulle sändas till Stensjö. Tydligen hade Lind efter den långa tiden i häktet, och kanske påverkad av fängelseprästen mjuknat något, och avger under denna rättegångsdag en delvis sanningssenlig bekännelse. Men han fortsätter att framställa sig själv i en så fördelaktig dager som möjligt. För denna bekännelse har jag redogjort i den del av skildringen som berör Lind.

Det avsådes efter slutade förhandlingar, att rannsakingen skall fortsättas å urtima ting, den 12 januari.

Det urtimatinget inleddes med Wingsteds meddelande, att de undersökningar som verkstälts efter undangömt stöldgods vid Linds och Siks torp ej givet något resultat, men att man vid Stenta pörte funnit Siks rock. Därefter upplästes den bekännelse som Lind avgav den 9 jan. samt protokoll från förhör som tidigare hållits vid Landshövdinge ämbetet, där det framkommit att Lind visste betydligt mera om händelserna hos Sik än vad han förut velat medge. Lind erkände sina avgivna bekännelser, medan Sundin forsatte att neka till någon som helst kändedom om ovannämnda händelser. Han erkände dock att han varit hos Lantz och Lars Larsson, och därifrån gått till Brita Svendotter samt därifrån fortsatt hem, lagt sig och icke vaknat förän husbonden kom hem från kvarnen.

Brita Svendotter hördes och intygade, att Sundin vid 10 tiden kommit in till henne, men efter en stund hade han avlägsnat sig.

Sundin hördes sedan om sin tjänst vid Hästgardet, och erkände att han sommartiden 1821 blivit avstraffad med prygel för det han mottagit en silversked att gömma åt en kamrat vid namn Sven Johansson, vilken dock nekat till innehav av skeden. Han hade haft sitt eget namn med nr 12 vid 1sta majorens skvadron, ryttmästaren hette Blixten, och löjtnanten Roxendorf. Sundin blev ur rullorna utstruken, visad till polisen, och där utfått pass, begivit sig till hemorten, hit hade han kommit vid slättertiden.

Tingsdagen den 12 jan. avslutades med beslutet, att rannsakingen uppskjutes till ett urtima ting vars datum skall fastställas när ytterligare upplysningar införskaffats, angående Sundins tjänstgöring vid Livgardet.

Rannsakingen kom dock att fortsätta även den 13 jan. emedan Lind strax innan hans utförande ur tingssalen, avgav en utförlig berättelse om vad som tilldragit hos Sik intill det han av Sundin blivit insläppt i stugan.

Denna tingsdag började med att protokollet från gårdagen med Linds bekännelse, upplästes, och han fortsatte sedan att redogöra för vandringen från Siks torp intill hemkomsten på morgonen den 9 nov., och han uppmanade också Sundin att bekänna sanningen. Men denne fortfor i sitt nekande.

Rätten beslöt, att i anseende till Sundin gäller domstolens utlåtande från gårdagen, och att han skall åläggas svårare fängelse dvs mörkarrest. I övrigt uppsköts rättegången till dess Sundin erkänt.

Något svårare fängelse för Sundin behövde inte användas, emedan han vid förhör inför "Landsconciliet", den 18 januari, erkänt, att han nämnda mord verkställt. Därför kallades till urtima ting den 19 februari i tingshuset vid Stensjö. Till domhavanden hade skrivelse ankommit från Chefsämbetet vid Kongl. Livgardet, angående Sundins brott och straff vid nämnda garde. Och allt tycktes klart för en snar avslutning av rättegången mot Sik och hans hustrus mördare. Men den 16 februari mottog domhavanden en skrivelse från KB vari tillkännagavs, att Sundin för närvarande var så sjuk att han omöjligen kunde till Stensjö föras, eller under tinget kunde förväntas komma.

Enligt ett senare avgivet intyg från provinsialläkaren dr Martin hade Sundin till följd av en kylskada fått kallbrand i ena foten. Man kan spekulera i hur en så kraftig kylskada uppkommit, att följden blev kallbrand, vilket förutsätter att vävnaderna i foten skadats. Sker detta kan kallbranden vara ett faktum inom en vecka. Det är ju inte troligt att Sundin i häktet erhållit sin skada, där det kanske var kallt, men inte så låg temperatur att förfrysning uppstått.

Nej, skadan måste ha skett under någon av transportererna mellan Nyköping och Stensjö. Endera den 12 jan., då han fördes till Stensjö eller den 13 jan. när han fördes tillbaka till Nyköping. Man får förmoda att transporten utfördes med släde, och de häktade varit dåligt klädda och övertäckta samt försedda med fotbojor för att förhindra rymning, och därmed haft svårt att hålla värmen under den ca 6 mil långa resan.

Rannsakingen började emellertid utan Sundin, med att hans bekännelse inför Landsconsiliet, den 18 jan., upplästes, varvid framkom, att han lämnat en sanningsenlig redogörelse för händelserna hos Sik. Men nekade till att branden vållats av någondera av dem i avsikt att dölja brottet.

Skrivelsen från Chefämbetet vid Kongl. Livgardet till häst upplästes också, och den tillkännagav, "att en person vid namn Carl Sundin, den 14 okt. 1820 blivit anvärd till rekryt vid dåvarande 1 ste majorens skvadron, men år 1821 den 19 juli, efter undergången "extra judiciell" bestraffning för tjuvnad såsom vanfrenjdad utur rullorna utstrukits, och överlämnad till Överståthållarämbetet, som förpassat honom till St. Malms socken."

Härefter upptogs frågan om mordbrand eller ej hos Sik. Hårt pressad erkände Lind till slut, att han och Sundin uppsåtligen åstadkommit branden för att dölja brottet.

"Då någon vidsträcktare åtgärd med målet nu i avseende till Sundins frånvaro, icke kunde tagas, och fler upplysningar icke heller vore att tillgå, beslöts och avsades, att i avbidan på Sundins tillfrisknande kommer rannsakingen att uppskjutas till ett annat urtima ting på dag som senare skall bestämmas. Om Sundins sjukdom skulle draga ut på tiden skall domhavanden hos Kongl. Majt. o Rikets Höglovliga Hovrätt anhålla, att fortsatt rannsaking i målet må hållas i Nyköping."

Men Sundin tillfrisknade inte så pass att han kunde transporteras till Stensjö, utan de avslutande förhandlingarna kom att äga rum i Nyköping, och detta sedan dr. Martin intygat att Sundin "i anseende till den kylskada och därav följande kallbrand å ena foten, som Sundin erhållit, icke utan fara för livet, kunde på längre, icke bestämbar tid ifrån häktet utföras få." Därför kom det avslutande urtima tinget att förrättas på det "Gamla slottet i Nyköping" antagligen i någon lokal i anslutning till Länsfängelset, den 20 och 21 mars 1827.

Sundin infördes till rätten sittande i en länstol, "men i övrigt befanns han äga fullständig sinnesredlighet och tillräcklig styrka att förhör undergå."

Sedan Sundins, inför Landsconsiliet den 18 jan., avlämnade bekännelse uppläst, erkände han genast sig vara Sik och hans hustrus baneman, och så småningom erkände han också att de för att dölja brottet funnit det rådligast att påtända stugan. Men detta först sedan domhavanden, med Lind och Sundin, företagit en detaljerad genomgång av förspelet till, och de därpå inträffade händelser hos Sik.

"På fråga förklarade sedan Sundin och Lind, var för sig, att de nu fullständigt erkänt förloppet vid ifrågakomna mord och mordbrand, ävensom alla deras övriga brott samt ägde icke något vidare att bekänna."

"Länsman Wingstedt överlämnade nu målet till domstolens prövning och yrkade, att Lind och Sundin måtte varda ifrån livet dömda." Härpå avslöts dagens förhandlingar, och de berörda förstädigades att återkomma nästa dag, den 21 mars, då rätten avkunnade sitt utslag.

Utslaget innehåller en ca 8 000 ord lång rekapitulation av rannsakingen, samt i slutet en ingående motivering varför rätten anser Linds skuld i händelserna hos Sik vara lika stor som Sundins, trots att Lind inte deltog i själva mordhandlingen. Rätten åberopar därvidlag Linds handlande vid åseendet av Sundins framfart i stugan, och säger; "att han i stället för, att genom erinran eller något hastigt åstadkommet buller, hälst varigenom Sundin kunnat överraskas, göra försök till Sundins hindrande i Sik och hans hustrus mördande, däremot genom fullständig overksamhet i detta hänseende, Sundins företag befordrat, och genom ovan berörda inställelse vid dörren till förstugan i det ögonblick

då hustru Sik dit ville taga sin tillflykt, ovedersägligen synas hava haft för avsikt, att där så erfordrats, Sundins gärning kraftigare understödda och befrämja."

"Ty och då, av vad sålunda förekommit, bägge gjort sig delaktiga i varandras brott, prövar, i förmåga av 11 kap. 2 §, 12 kap. 1 § och 20 kap. 1 § samt 61 kap. 1 § missgärningsbalken, urtima tingsrätt rättvist, det skola Sundin och Lind, som dessutom gjort sig till ansvar förfallna, för fylleri samt åtskilliga stölder med och utan inbrott och Lind tillika för tvefallt hor, men för vilket vid nu inträffat förhållande, särskild bestraffning icke ådöms, sig själva till välförtjänt straff samt andra till skräck och varnagel, mista höger hand, halshuggas och steglas."

"Vidare dömde rätten, att av deras egendom skall gäldas vad de tillgripit, och vad som gott förlorat vid branden, inbegripet värdet av den uppbrända soldatstugan." Dock noterades, att domstolen hade sig bekant, att både Sundin och Lind saknade tillgångar, varför den senare delen av domen knappast gav något åt dem, som genom brottet lidit skada.

"Dock varder detta utslag, jämlikt 25 kap. 5 § rättegångsbalken, såvitt det rör Sundin, Lind och Catharina Ersdotter, (begått hors brott med Lind) Kongl. Majt. och Rikets Höglovlige Svea Hofrätts högst upplysta prövning, i djupaste ödmjukhet underställd."

"Därpå de häktade utfördes övriga till målet hörande personer avträdde, tinget avlystes och nämnden hem förlovades - - -
år och dagar som föreskrivna stå - - -

På Oppunda Härads tingsrätts vägnar,"

/F.M. Lund/

Rekryten Carl Sundin ger intryck av en överspänd person som var mäktig till de grövsta brott. Troligen var han aldrig rofylld i sinnet, kände sig osäker och var fientligt inställd mot omvärlden. Hans hand låg så att säga, ständigt på dolkfästet. Hans uppsyn, som den beskrivs av domhavanden, var skygg och inbunden, och ger belägg för de intryck man får av honom vid genomläsandet av domstolprotokollen.

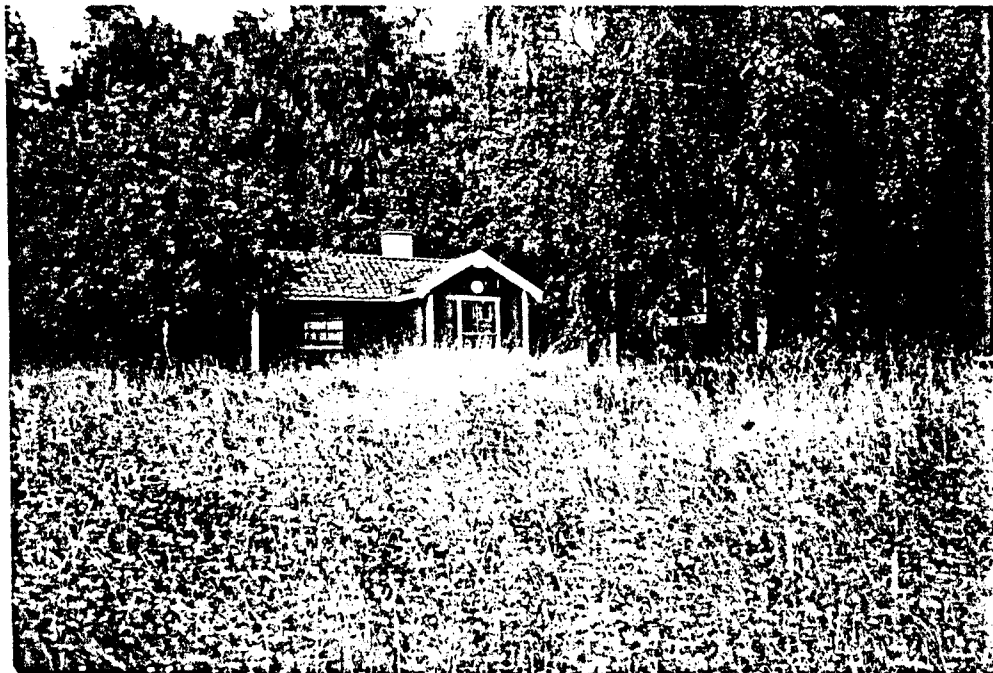
Katrineholm, november 1985.

K. Hult

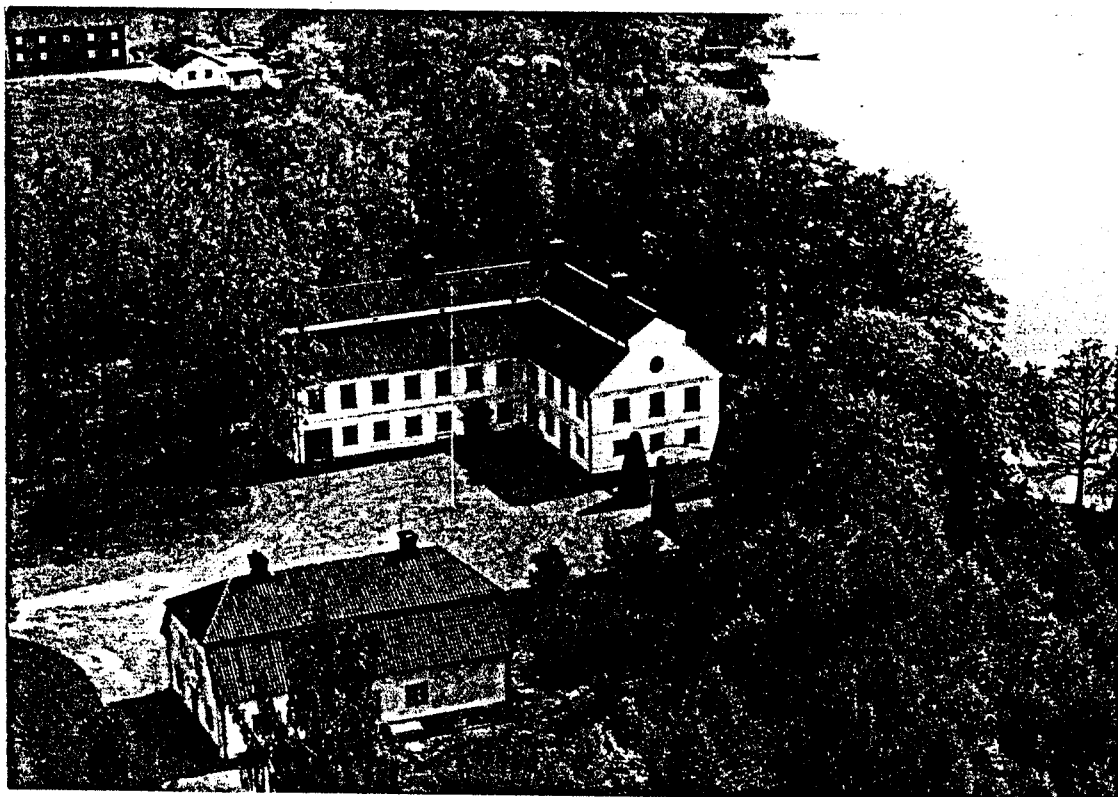
Källor otryckta: Oppunda Härads rätt, domstolprotokoll från 1826-27 ang. morden på soldaten Sik och hans hustru
Husförhörslängder, födelse och dödböcker för St. Malms socken.
E. Wahlberg, Strängnäs, Datablad.

Den 21 mars 1827, 19 veckor efter morden på makarna Sik den 9 nov. 1826, var således Oppunda Häradsrätt färdig med sitt utslag i målet. Rannskningen började den 27 nov. 1826, och rätten hade under tio olika tingsdagar behandlat ärendet. Därtill kommer allt arbete med brottsundersökningar, visitationer, anskaffandet och hörande av vittnen samt det omfattande arbetet med utskrivning av alla protokoll. Nu överlämnade domstolen de dömda till den verkställande myndigheten Länstyrelsen. Den hade att utse dag för exekveringen, rekvirering av bödel, kommendering av vaktstyrka, anskaffning av virke till byggnad av schavott och stegel. Möjligen också utsändande av kungörelse, för uppläsning i kyrkan, när avrättningarna skall ske. Det vore av intresse, och som avslutning på denna historia, att få taga del av Länstyrelsens protokoll i ärendet, och med några rader beskriva vad som hände under det halvår som förflöt mellan domens avkunnande och verkställigheten av densamma, den 9 nov. 1827, på avrättningsplatsen mellan Forssjö och Strängsjö, den s.k. Äspingemon eller Estbyggemon som är ett äldre namn på samma plats. Länstyrelsens handlingar från denna tid finnes på Landsarkivet i Uppsala, så möjligheterna finnes.

Torpet Sandbäcksstugan under St. Djulö i St. Malms socken. Här bodde f.d. stalldrängen sedermera torparen Eric Sundin, vars son, drängen och rekryten Carl Sundin blev avrättad för mord, den 9/11 1827.

Huvudbyggnaden vid Stora Djulö som den befinns i dag, och som den troligen också såg ut på Hovmarskalken Carl Ugglas tid, i början av 1800-talet.

Här på Stora Djulö föddes år 1802 den 24/8 - som var en tisdag - ett gossebarn. Modern var gifta pigan Anna Andersdotter 24 år. Hon var dotter till soldaten Anders Lång på Stensjö soldattorp nr 16 vilken dog i Finland år 1788 under Gustaf III krig mot Ryssland. Barnet döptes redan dagen efter således onsdagen den 25/8. Dopvittnen voro; "befallningsman Anders Blomberg, adjunkten Anders Neander, hustru Djulstedt och mamsell Johanna Catharina Hay vid Djula." Enligt vad som var bestämt på sockenstämman så skulle barn-dop, så gottsom undantagslöst ske på söndagar, och i kyrkan, så vida inte barnet var sjukt, eller vädret mycket kallt, varför man kan draga den slutsatsen att dopet skedde på Stora Djulö, och att barnet var klent eller orsaken var att dopet skulle dragas undan offentligheten.

Anna Andersdotter hade gift sig med en stalldräng på herrgården, vid namn Eric Olofsson Sundin. Den 25/3 1802 ägde vigseln rum,

alltså fem månader före barnets födsel. Några månader efter det Anna Andersdotter fått sitt barn noteras i husförhörslängden att hon och mannen flyttat från Stora Djulö till Kila socken. Endast föräldrarna noters utflyttade. År 1804 noteras makarna återinflyttade till St. Djulö. Men egendomligt nog noteras hon vara inflyttad från Floda socken och mannen från Ärla, vilket gör, att man för den uppfattningen att makarna levit åtskilda under bortaväron från Djulö. Emellertid noteras de nu i husförhörslängden som "stalldrängen Eric Sundin, född 1775 16/9 i Floda" och "hustru Anna Andersdotter, född 1777 i Malm. Son Carl född 1802 24/8." Men ingen notis om att sonen var inflyttad, men framför sonens namn har dock prästen satt ett tecken som jag inte kan tyda. Möjligen kan det betyda att sonen var oäkta. Men modern var ju gift när barnet föddes även om hon var havande flera månader före vigseln.

Genom två intyg avgivna till Oppunda Häradsrätt, i nov. månad 1826, ett av kronolänsmannen Anders Wingstedt, och ett ämbetsbetyg avgivet av kyrkoherden i St Malm, Jacob E. Follén, vet vi att friherrinnan Margareta Charlotta Ehrensvärd, född 1774, och gift med kammarherren Carl Hildebrandsson Ugglå, född 1725, upptog Anna Andersdr. son i stora huset vid Djulö. Wingstedt intygar, att sonen Carl såsom barn blivit upptagen i huset vid Djulö, "och där städslad av hovmarskalken Carl Ugglå (dy) fru moder," och kyrkoherden Follén, som säger det samma, tillägger, att Anna Andersdr. son Carl under sin uppväxttid njöt, hos friherrinnan Ehrensvärd, "en sorgfällig undervisning i kristendom," vilken dock avbröts för friherrinnans del vid hennes död år 1808.

Denna undervisning gav resultat ty Carl kunde, vid det första husförhöret som han var med om - år 1805 - läsa uti bok och i katekesen. Men enligt vad prästen noterat i längden så förstod han ganska "enfaldigt" vad han läst, vilket inte var underligt, pojken var ju bara tre år och några månader. Förmodligen kunde han dessa stycken utantill, utan att förstå innebörden. Men vid sex års ålder kunde han läsa uti bok och katekesen samt svara på frågor, med noteringen "försvarligt". Och år 1813, vid 11 års ålder kunde han "Svebeli förklaring och Luthers katekes utantill samt läsa i bok." Alla tre sakerna kunde han "försvarligt". Vilket måste anses som ett mycket gott betyg, och man förstår nu vad kyrkoherden menade med "en sorgfällig undervisning i kristendomen."

Tydligt är att pojken, även efter friherrinnans död erhöll undervisning vid herrgården. Han torde också lärt sig traktera något slags musikinstrument, ty uti tingsprotokollet av den 12 jan. 1827, omnämns, att söndagseftermiddagen den 26 nov. 1826 var Carl Sundin jämte några kamrater på väg "till Stafforp där Sundin skulle spela." Vad slag av instrument han trakterade är dock inte känt.

När Carl kommit upp i en mer arbetsför ålder, städslades han av friherrinnans son. hovmarskalken Carl Ugglå, som betjänt. Men den tjänsten fick ett hastigt slut ty hovmarskalken måste avskeda honom på grund av hans stormiga uppförande.

Carl beger sig till Stockholm, och den 14/10 1820 blev han anvärd som rekryt vid Kongl. Livgardet till häst. Möjligen medverkade hovmarskalken Carl Ugglå härtill. Men inte heller denna tjänst varade någon längre tid. Den 19/7 1821, efter extra judiciell bestraffning för tjuvnad blir han ur Gardets rullor utstruken, och förpassad till hemsocknen St. Malm. Han arbetar på olika bondställen, och hamnar slutligen på Valla Norrgård.

Den 30/10 1826 blir han antagen som soldatrekryt för Stensjö rote nr 16, och skulle tillträda samma torp som hans morfar, soldaten Anders Lång innehade vid sin död 1788. Men vid ett inbrott hos soldaten Sik på nr 13 slog Sundin ihjäl denne och hans hustru med en yxa, och blev, den 20 mars 1827 dömd för mord, att halshuggas och steglåd. Domen verkställdes den 9 nov. 1827 på avrättningsplatsen mellan Forssjö och Strångsjö. Han lönade illa den uppfostran han under uppväxtåren åtnjöt på Stora Djulö.

Tager man i betraktande de underligheter som finnes i husförhörslängderna. Barnets snara dop, föräldrarnas avflyttning samt sonens upptagande i Stora

huset, och hans uppfostran därstädes, så ger ju detta anledning till en del spekulationer om hur det verkligen förhöll sig. Kan det vara så, att friherrinnans son Carl Ugglas dy. gjort ett felsteg, och var far till Anna Andersdr. son. År 1801 var Carl Ugglas 21 år, och ogifta pigan Anna Andersdr. var 24. Om så skulle vara fallet med faderskapet, kan ju tänkas, att för att i möjligaste mån dölja skandalen, anskaffade Carl Hildebrandsson Ugglas en karl åt Anna Andersdotter, och det blev stalldrängen Eric Sundin. Giftermål ordnades och när barnet var fött fingo makarna lämna Stora Djulö. Men de återvände efter Carl Hildebrandsson Ugglas död år 1803, och noteras på Stora Djulö vid husförhöret 1804.

Som sagt detta är bara spekulationer som uppkommer när man som jag i över ett års tid sysslat med mordet på soldaten Sik och hans hustru samt med mördarnas härstamning och bakgrund. Spekulationer som inte finnes något oantastligt bevis för. Men händelser av här åsyftat slag var nog inte ovanliga på herrgårdarna vid denna tid.

Katrineholm dec. 1985.

K. Hult.